

Tine Bergen

De spookspeurders
en de
moestuinvandalen

Met illustraties van Rocío Del Moral

Horizon

Ik wed dat jij niet in spoken gelooft. Gelijk heb je. Spoken zijn een verzinsel voor in griezelige films. Spoken zouden mensen zijn die geen rust vinden en daarom nu onrust stoken bij anderen. Als er al spoken zijn – en ik zeg: *als...* - dan wonen ze in een kasteel of op een kerkhof. Ze zijn grijs of wit. Ze hebben geen eten of drinken nodig en lachen doen ze ook niet. Tot twee weken geleden zou ik het helemaal met je eens zijn geweest. Als spoken al ergens bestaan, dan alleen in het hoofd van mensen die niet beter weten.

Ik weet sinds kort beter. Want er woont een spook in mijn huis. Hij lacht onbedaarlijk als hij strips leest – ook als de strip eigenlijk niet grappig is. Hij pikt eten (en niet zomaar eender wat) alsof zijn leven ervan afhangt. Terwijl hij niet kan eten en niet meer leeft. Hij is allesbehalve wit of grijs van kleur. En oh ja, hij heet Roger. Ik weet het, ik zou ook een andere naam hebben gekozen. Maar hé, in mijn huis woont een spook. Ik geloof niet dat jij dat van jouw huis kan zeggen?

Nu is ons huis niet het eerste het beste. Mocht ik een spook zijn, ik zou het ook uitkiezen. Om te beginnen kijkt het uit op een wei met schapen en ezels. Bovendien kan je hier kersen en appels plukken uit eigen tuin – terwijl je in je hangmat ligt!

Onze zwemvijver verdient bonuspunten. Hij heeft vissen,

kikkers, de hele mikmak. Ja, dat geeft veel gekwaak in de zomer. Maar het zorgt ook voor vissen die aan je tenen komen knabbelen terwijl jij pootjebaadt. (En geloof me, niets kietelt zo fijn als dat!)

Er is een zolder waar je op kan verdwalen. (Dat heeft mijn zus Lieze al een keer gedaan.) Maar mijn favoriete plekje is zonder twijfel de vensterbank in mijn kamer. De muren van ons huis zijn superdik. Het is een oud huis waar mama en papa een nieuwe muur omheen hebben gezet. Dubbeldikke muren dus. Daardoor kan ik gemakkelijk in de vensterbank in mijn kamer zitten. Met kussens en een tekenblok. Of met kussens en een verrekijker. Of gewoon met kussens. Mijn muren hangen ondertussen vol met tekeningen van de schapen en ezels achter ons. Zelfs met de gordijnen toe heb ik een mooi uitzicht. Om maar te zeggen: ik woon hier verschrikkelijk graag. En ik ben niet de enige.

Want Akker 5 heeft naast mama, papa, Lieze, ik en een heel stel dieren dus nog een extra bewoner. Nu is een spook zeer handig om in huis te hebben. Zeker als je zo vergeetachtig bent als ik, is het heel fijn om iemand te hebben die je huiswerk naar school brengt. (En dat soms zelfs voor je maakt.) Het kan ook geen kwaad dat je ouders af en toe afgeleid worden als ze te hard beginnen door te vragen naar wat je de afgelopen nacht precies hebt gedaan. Als je écht geluk hebt, gaat je spook soms zelfs in jouw plaats de kippen voeren, zodat je verder kan spelen en die mythische knokker bij Brawl Stars eindelijk haalt. Al kan ik je ook al wel meteen vertellen: een spook in huis hebben is een pak meer werk dan een kat.

Spoken slapen namelijk niet. Dat doen katten 's nachts ook niet, ik weet het. Maar die hebben 's nachts ook geen zin om je te vertellen over die keer, heel lang geleden dat ze naar Amerika vlogen. Om de volgende nacht krak hetzelfde verhaal te vertellen. En de volgende nacht. En de nacht daarna.

Roger is van alles, maar niet stil. (Jij dacht dat je spoken niet kon horen? Vergeet het!) Niet zo handig als je ouders in de kamer naast die van jou slapen.

Ook al kan Roger door muren glijden en is hij zo dun dat hij zich in een kier kan verstoppen, hij blijkt toch ontzettend veel ruimte nodig te hebben. En hij heeft een vreemd idee over 'opruimen'. Waardoor mijn kleding – en dan vooral mijn ondergoed – plots op de vreemdste plaatsen in en

rond het huis opduikt. Wat vertel je aan je moeder als ze vraagt waarom jouw onderbroek (die afgesleten blauwe die weg moet van haar, maar die jij zo lekker vindt zitten) bij de kippen ligt?

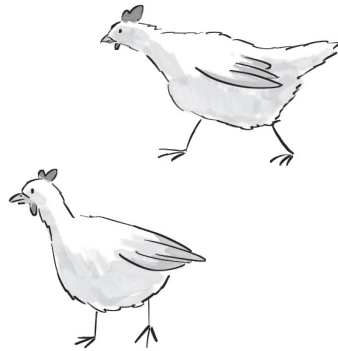

Dus wie wil er nu een spook in huis?

Stomme vraag, toch? Wie wil er nu géén spook in huis? (Mijn tante Iris, want die zegt uit principe op alles nee. Maar verder?) Ik raad het iedereen aan. Ja, ook jou. Sterker nog: misschien woont er al lang een spook in jouw huis. Alleen weet je het niet. Heeft hij of zij het misschien nog niet de moeite gevonden om zich voor te stellen. Of heeft hij er nog geen tijd voor gehad. (Want geloof me, spoken hebben het druk. Of dat denken ze in elk geval.)

Knijp je jezelf nu even in je arm? Denk je: maak dat die kat maar wijs? Ik dacht exact hetzelfde. En precies daarom schrijf ik dit op. Zodat ik niets vergeet. Zodat ik later bewijsmateriaal heb als ik mijn kinderen en kleinkinderen vertel over het spook

dat in mijn huis woonde. Voldoende bewijsmateriaal om ook jou te overtuigen. Want geloof me, je hebt geen idee wat je nog allemaal gaat lezen!

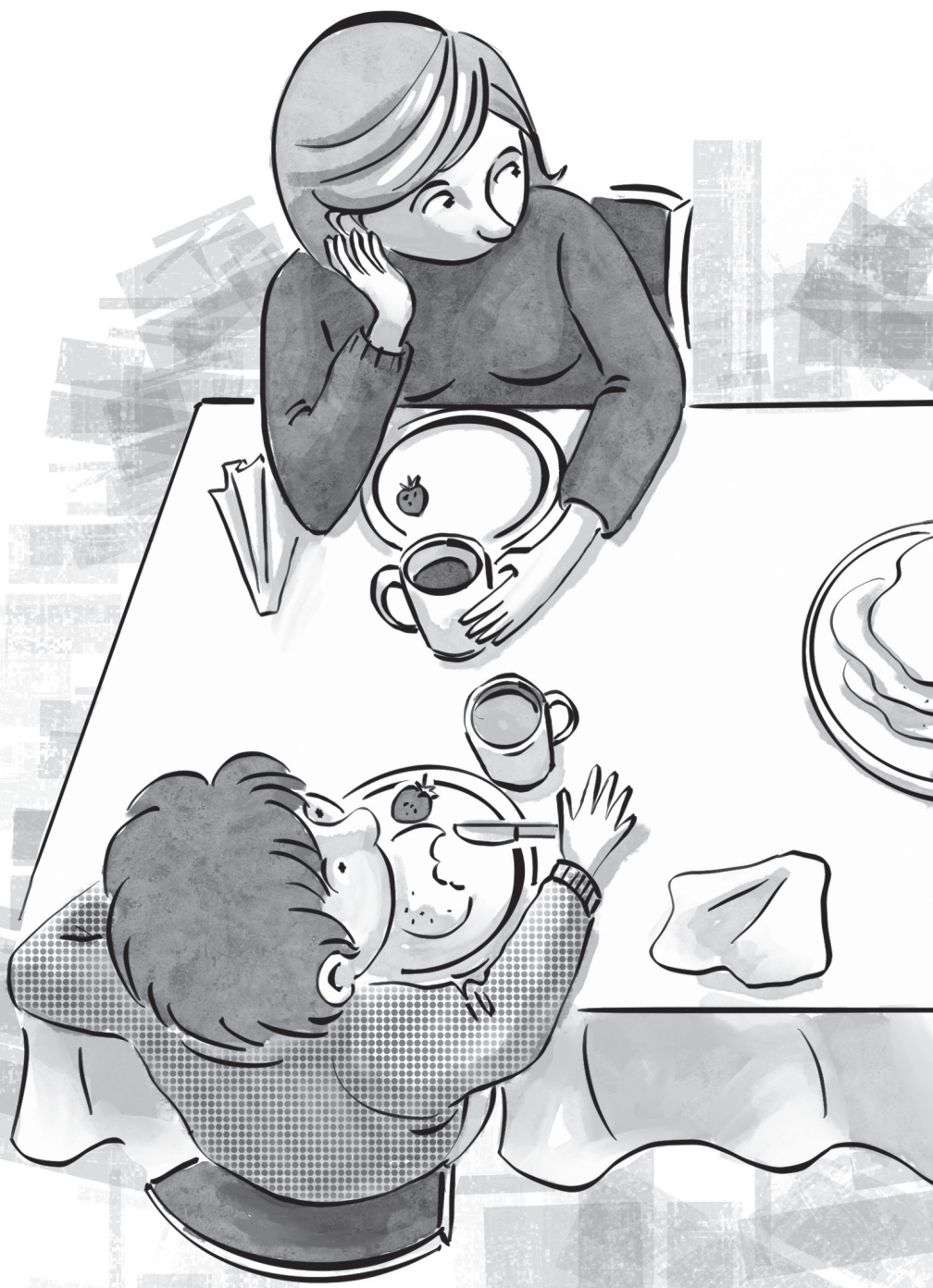

De krakende trap

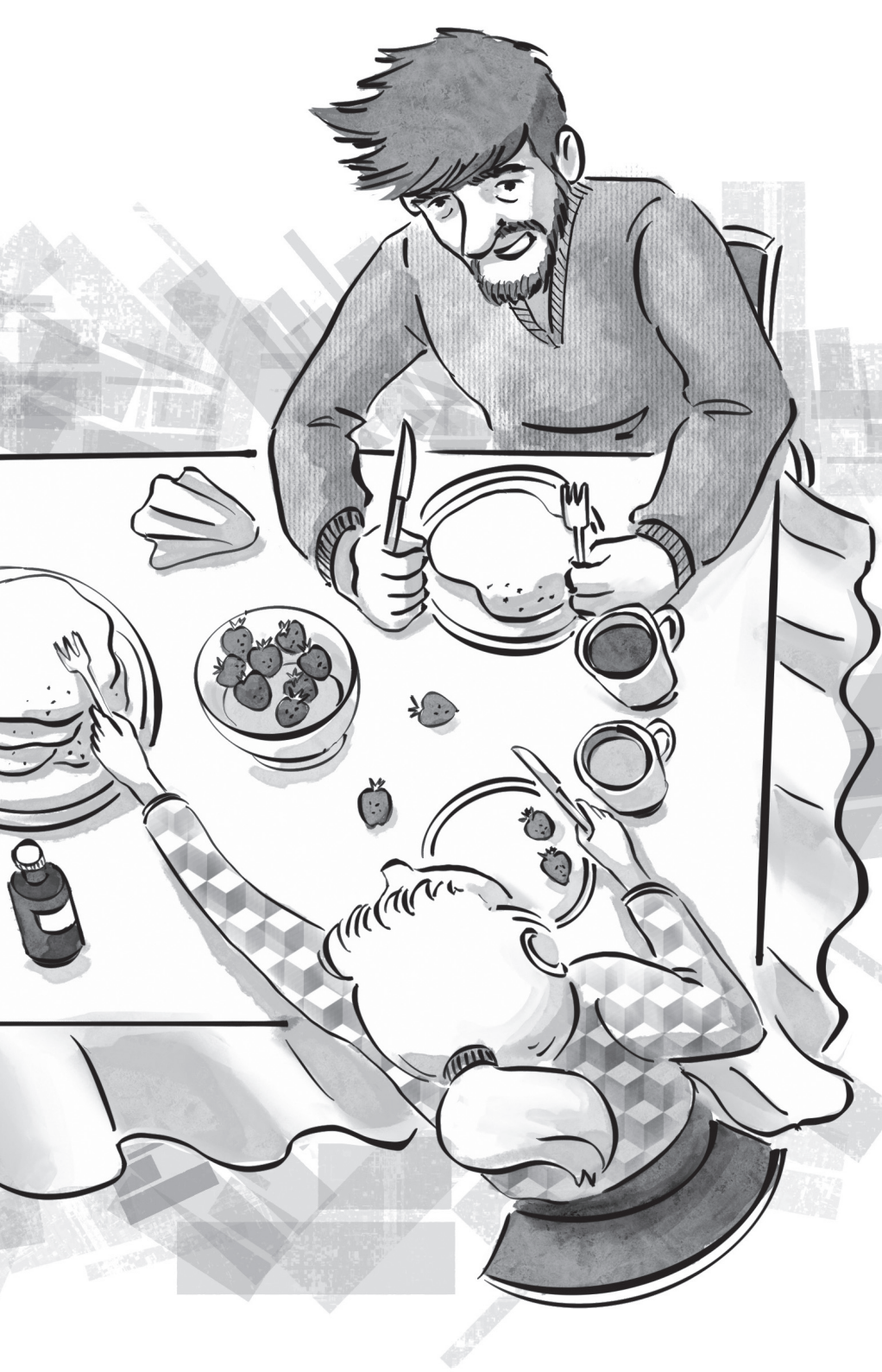
Het begon allemaal met papa die een nieuwe trap ging zetten. Of nee. Het begon met mama die een nieuwe trap wilde. We wilden allemaal een nieuwe trap, eigenlijk. Ons huis is oud. Heel oud. Grote stukken ervan zijn ondertussen helemaal nieuw: een nieuwe keuken, nieuwe badkamer, nieuwe slaapkamers. Maar die trap, die is nog van toen het huis gebouwd werd. En dat merk je. Hij kraakt. Hij steunt. Hij kucht. Geen kans om stil op je tenen naar boven of beneden te sluipen zonder dat iemand het merkt in ons huis. We waren het er dus allemaal over eens dat die trap weg moest, liever vroeg dan laat.

Niemand vond het een goed idee dat papa dat zou doen. Buiten papa zelf, dan.

Je moet maar even in ons huis rondkijken om te weten dat papa aan heel veel dingen begint, maar ze zelden afmaakt. Hij houdt ervan een 'project' te hebben. Een nieuw kippenhok, bijvoorbeeld. Of een inbouwkast in de badkamer. Likkebaardend begint hij eraan. Hij verzamelt door het hele huis materiaal dat hij nodig zou kunnen hebben. Tekent fantastische plannen. Tot er een volgend project komt dat interessanter of dringender is. En dan wordt het oude project vergeten. Ik wacht al jaren op mijn boomhut. De ladder in de appelboom hangt er. En er is een soort van platform. In het hoofd van papa is dat bijna een hele boomhut. Mijn hoofd werkt anders.

Dus toen papa op een zondagmorgen tijdens het ontbijt aankondigde dat hij die dag de trap uit ons huis zou halen, verslikte mama zich niet zonder reden in haar pannenkoek.

Terwijl papa op mama's rug klopte tot het hoesten ophield en mijn zusje Lieze van de gelegenheid gebruikmaakte om haar pannenkoek te verzuipen in de siroop, staarde ik nadenkend naar mijn vader. 'Hoe komen we dan boven?'

'Met de nieuwe trap, natuurlijk.' Papa prikte stralend een aardbei op zijn vork.

'Maar die nieuwe trap heb je nog niet', merkte mama op.

'Dat komt, wel, dat komt wel.' Papa wuifde onze bezorgde blikken geërgerd weg.

'Maar hoe komen we dan in de tussentijd boven, zonder trap?'

'We gebruiken gewoon de ladder, Lode. Zo moeilijk is dat toch niet?'

'En wat als ik val?' Lieze tekende een hartje in de siroopvijver op haar pannenkoek.

'Je zal niet vallen.'

Ik fronste mijn wenkbrauwen. Mama zag ondertussen even rood als de aardbeien op haar bord. 'Schat, ik weet niet of...'

'Het komt allemaal goed, jullie maken je veel te druk.' Papa prikte zo nijdig in de volgende aardbei dat die van zijn bord schoot, recht op het been van Lieze. Even staarden we met zijn vieren naar de aardbei, tot Lieze hem van haar schoot plukte en in haar mond stopte.

'Misschien moet je beginnen met het afbreken van de kast onder de trap', opperde mama dan. 'Dat lijkt me al veel werk voor één dag.'

Nu was het papa's beurt om zijn wenkbrauwen te fronsen. We wisten allemaal dat hij de hele trap eruit wilde rukken, papa hield niet van half werk als het over afbreken ging.

'Ja papa, ik zal helpen!' Niet dat ik heel veel zin had om te hel-

pen. Maar in weken langs een ladder omhoog en omlaag moeten klimmen had ik al helemaal geen zin. Er was een kans dat papa, na het afbreken van de kast onder de trap, al was uitgekeken op het hele project. Die kans moesten we grijpen.

Mama had ondertussen haar telefoon erbij genomen. ‘Tanja heeft pas een nieuwe trap laten installeren.’

‘Maar ik doe het allemaal zelf, dat heb ik toch net gezegd?’

‘Natuurlijk, schat, natuurlijk’, suste mama. ‘Hoi Tanja, hoe gaat het ermee?’ Mama stond op en wandelde de keuken uit.

Papa stopte de laatste hap in zijn mond. Zijn gezicht stond zuur, alsof hij citroen aan het eten was in plaats van een aardbei.

‘Wat zit er eigenlijk allemaal in die kast onder de trap?’ doorbrak Lieze de stilte.

Papa haalde zijn schouders op. ‘Niks. Rommel. Geen idee. Het moet in elk geval allemaal weg.’

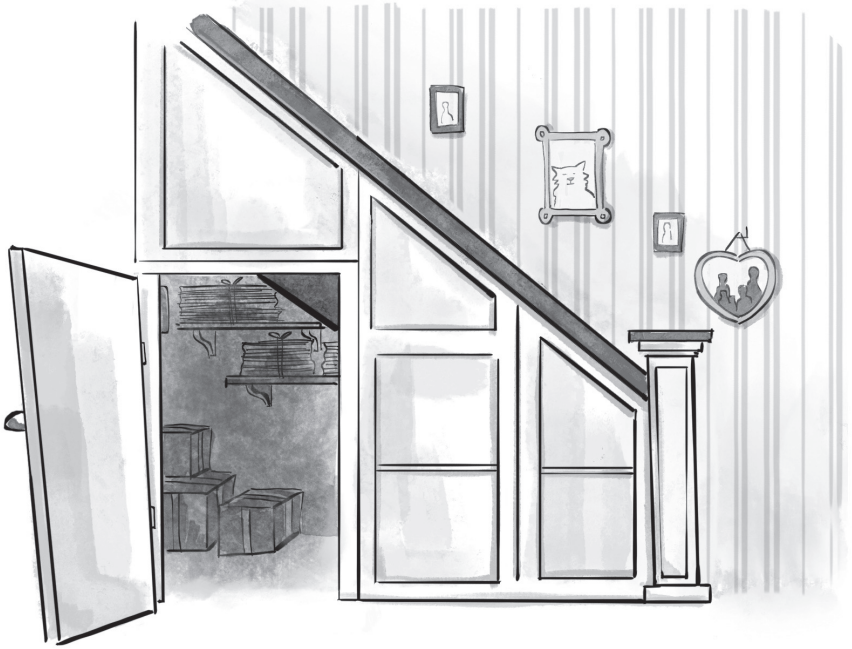
‘Misschien is er wel een schat verborgen.’ Ik ging wat rechter zitten en likte de poedersuiker van mijn vingers. Helpen met het afbreken van de kast was plots veel aantrekkelijker geworden. ‘Wie weet wat de vorige bewoners er allemaal in achtergelaten hebben.’

‘Ja! Misschien vinden we wel liefdesbrieven of oude foto’s.’ Lieze stond al naast de tafel.

‘Of sigarendoosjes met allerlei bijzondere dingen erin. Of een schatkaart’, vulde ik aan.

‘Spinnenwebben gaan we er vinden, ja.’ Maar papa’s gezicht was ondertussen ook weer wat opgeklaard. Hij deed niks liever dan rondstruinen in kringloopwinkels of op rommelmarkten, op zoek naar die ene, bijzondere vondst. Papa was de enige reden dat er in onze gang nog altijd een levensgrote, gigantisch lelijke oranje-met-blauwe vaas stond, alleen maar omdat die er altijd al had gestaan en we ‘iets van het oude huis in ere moeten houden’. Meestal werden papa’s vondsten bij thuiskomst door

mama meteen verbannen naar de schuur in de tuin of de zolder of de kelder. Maar mama was nu aan het bellen. Ze stond niet dreigend naast ons te zwaaien met een vuilniszak, zoals ze anders zou doen. Een brede grijns brak nu door papa's citroenenmond. 'Komaan, jongens! We gaan op schattenjacht!'

Stinkspinnen

‘Het stinkt hier.’ Lieze trok haar neus op. ‘En het licht werkt niet.’ Ze stak voorzichtig haar hoofd naar binnen. Ken je de kast onder de trap waar Harry Potter in woonde? Exact zo’n kast zit er dus onder onze trap. Het is geen kamer. Het is ook geen kast. Een inloopkast, zou je het kunnen noemen. Een hol.

‘Gelukkig hebben we zaklampen.’ Ik tikte op de lamp op mijn voorhoofd en stak mijn hoofd naast dat van mijn zus in de deuropening. ‘Het is hier veel groter dan ik dacht.’

‘Vooruit maar, waar zijn al die schatten die op ons liggen te wachten?’ Met grote stappen beende papa de kast binnen en stootte prompt zijn hoofd tegen de trap. ‘Wie heeft dit zo onhandig gemaakt? Je kan hier niet eens fatsoenlijk staan.’

‘Niet iedereen is natuurlijk twee meter lang.’

‘De mensen waren vroeger inderdaad wat kleiner’, mopperde papa terwijl hij zijn lange lijf in de kast probeerde te plooiën.

Lieze richtte haar lamp ondertussen naar boven. ‘Ik kan de onderkant van de trap zien. Cool!’

Papa begon op de treden te kloppen en van alles te mompelen terwijl mijn zus en ik onze vingers over de muur lieten glijden op zoek naar een verborgen deur die hier toch ergens moest zitten, want dit

schamele hok kon toch écht niet alles zijn wat deze trap te bieden had?

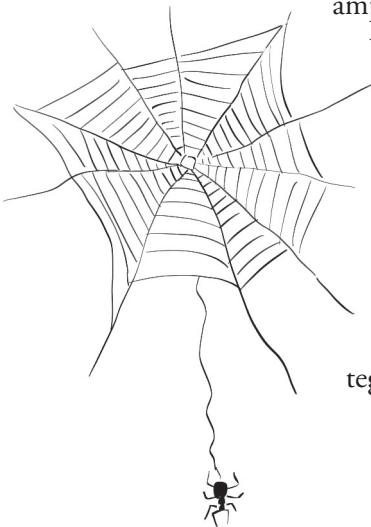
Papa zwaaide nu met zijn zaklamp in het rond. ‘Hé jongens, dit moeten jullie zien.’

Lieze en ik draaiden ons tegelijk om en zagen hoe een grote, spinachtige schaduw vanuit de hoek naar ons toe kwam gekropen.

‘AAH!’ Lieze gilde zo hard dat mijn oren ervan tuitten. ‘Lode, doe iets! Het valt ons aan!’ De schaduw kwam inderdaad angstwekkend snel dichterbij. En hij werd ook steeds groter. Ik deed het enige zinnige dat een mens op zo’n moment kan doen. Ik kneep mijn ogen dicht en gooide mijn zaklamp blindelings in de richting van het monster. Het volgende moment werd Liezes gegil overstemd door een luide brul van papa. Ik wist niet dat papa nog meer geluid kon produceren dan Lieze – mijn zus kan als ze dat wil echt een megafoon zijn. Maar het kon dus. Mijn hoofd bonsde van al het gegil dat door de kast echode. En toen werd het stil.

Papa zat tegen de muur gezakt, een hand tegen zijn voorhoofd. ‘Je kan wel hard gooien, Lode. Het was maar een grapje.’

‘Waar is het monster?’ Lieze had zich ondertussen rond mij geklemd, haar armen knepen zo hard rond mijn middel dat ik amper lucht kreeg. ‘Er is geen monster. Papa was het monster.’

Ik zag in de ogen van mijn zus dat ze het begreep. En dat ze boos werd. ‘Een schaduwmonster. Je hebt een schaduwmonster gemaakt met je hand en de zaklamp! Hoe oud ben je eigenlijk, papa?’ Lieze draaide zich naar papa, die probeerde overeind te komen en daarbij met zijn hoofd nog maar eens tegen de onderkant van de trap stootte.

‘Het leek me geinig.’ Papa wreef kreunend over zijn hoofd.

‘Het was niet geinig’, snoof Lieze. Ik zweeg. Als ik heel eerlijk was, was het best wel grappig. Maar ik wist wel beter dan dat nu te zeggen.

‘Nee, dat heb ik ondertussen ook begrepen, dat het niet geinig was. Mijn arme hoofd. Volgens mij heb ik een hersenschudding. Misschien kan ik maar beter de rest van de dag gaan liggen. Voor de zekerheid.’

Ik wisselde een blik van verstandhouding met mijn zus. Soms leek het alsof wij de volwassenen waren en papa het kind.

‘Het komt wel goed met dat hoofd van jou. Kunnen we nu eindelijk gaan schatzoeken?’ mopperde Lieze.

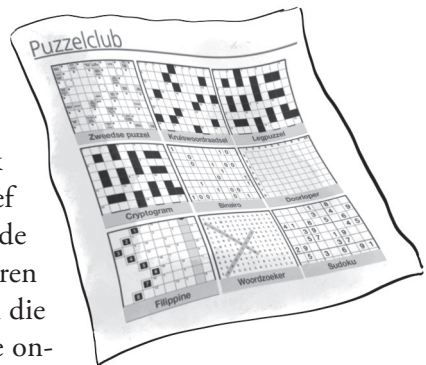
‘Zeker, zeker.’ Papa rechtte zijn schouders. Voor het eerst keken we goed om ons heen.

‘Veel schatten zullen hier niet te vinden zijn.’ Teleurgesteld staaarde ik naar de planken die schots en scheef aan de muur hingen, de gescheurde kartonnen dozen die in een hoek waren samengedruwd en de spinnenwebben die zo dik aan het plafond hingen dat ze ondertussen ook tussen onze haren zaten.

‘Wat doet al dat papier hier?’ Papa rommelde tussen de stapels krantenknipsels en lege beschuitverpakkingen die op en onder de planken lagen. ‘En er liggen ook pennen bij. Is dit niet die pen die mama een paar maanden geleden kwijt was?’ Papa hield een glanzend rode pen omhoog.

‘Papa, je bent grijs!’ Lieze porde papa plagend tussen zijn ribben. Papa begon meteen in zijn haren te plukken, waardoor hij het alleen maar erger maakte. Het stof bedekte nu ook zijn gezicht met een dun, wit laagje.

‘Je bent een spook!’ lachte ik.

Wist ik veel dat de grootste schat, het échte spook, zich snel uit de voeten had gemaakt van zodra papa de deur van de kast had opengerukt. Als we niet zoveel heisa hadden gemaakt, hadden we hem misschien opgemerkt. Dan hadden we misschien gezien hoe iets blauws zich door de trap een weg naar boven baande. Dan hadden we ons misschien meer vragen gesteld bij wat we daar in die kast onder de trap allemaal vonden. Dan hadden we misschien gezien dat de kartonnen dozen geplet waren in de vorm van een comfortabele stoel. Dan hadden we ons misschien afgevraagd hoe een halfvolle, verse pot choco in de kast onder de trap was beland.

Maar Lieze en ik waren vooral teleurgesteld dat de schatten waar we stiekem op gehoopt hadden heel duidelijk niet gevonden zouden worden. En papa had het veel te druk met bedenken hoe hij tegelijk met de kast misschien toch ook al een deel van de trap kon afbreken zonder dat alles boven op hem zou instorten. Hij had al genoeg hoofdpijn.

Ik denk dat ik mezelf wel vragen gesteld zou hebben, uiteindelijk. Als ik er de tijd voor had gekregen. Maar voor ik die tijd kreeg, verscheen mama al in de deur, zwaaiend met een vuilniszak. Een blik en kuch van mama waren genoeg om de boodschap over te brengen. ‘Wat een rommelhok’, voegde ze er nog aan toe terwijl ze met één vinger een stapeltje krantenknipsels optilde. ‘Gooien jullie alles meteen weg?’

Braaf doen wat je moeder zegt is écht niet altijd een goed idee. Dat zou ik later die week aan den lijve ondervinden.